

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Kockázatos kockázat?

Nem tudnám kapásból felsorolni, hogy az új foglalkoztatási formákon belül hányféle módon lehet munkaviszonyt létesíteni. Azt hiszem, a közvélemény nagy része — természetesen aki nincs érdekelve — a mai napig is tanulja az új fogalmat. Azzal már tisztában vagyunk körülbelül, hogy az önálló gmk különbözik a vállalati gazdasági munkaközösségtől. Nem lehet egy kalap alá vonni a szövetkezetről működő szakcsoportokat az iparban szaporodó leányvállalatokkal. A szerződéses üzletek pedig nem tartoznak a magánkereskedelemezéshez és; a kisvállalatok nem tevésthetők össze a kisiparosokkal. Nem sorolom tovább, közgazdasági szótárunkban az új fogalomkészlet ennél sokkal bővebb. Leegyszerűsítve a kérdést, általában ezt a gazdasági folyamatot, amelynek néha részt vevői, de inkább tanúi vagyunk, kisvállalkozás gyűjtőnéven jelöljük.

Három éve vitatkozunk, hogy legyen, mint legyen, egyáltalán engedélyt kapjon-e a szerződéses kereskedő, a leányvállalat, a gmk. Fizetés gyanánt a jól értesültek mesés pénzekről rebesgetnek. De a statisztikából kiderül, szó sincs vagyonszerzésről. Csongrád megyei felmérés szerint, tavaly az önálló gmk-ban dolgozók átlagos jövedelme 43 ezer forint volt. Természetesen évente és nem havonta, amint az irigykedő észrevételek jegyzik. A vállalati gmk-ban csak 28 ezer forintot kerestek. Ezeket a jövedelmeket az állan adóztatja, és a pénzek az egész társadalom hasznát szolgálják, hiszen akik megkeresik, munkaidőn kívül plusz feladatokat végeznek. Egy felelős testület, a megyei tanács végrehajtó bizottságának véleményét tolmácsolom, amikor leírom, a kisvállalkozások hozzájárulnak a nemzeti jövedelem, a hatékonyság növeléséhez. Elősegítik a kapacitások jobb kihasználását, kezdeményezésre ösztönöznek, alkotó energiákat szabadítanak fel...

Az új gazdasági folyamat lassan indult el, az első lépéseket az óvatosság jellemezte. Amikor az 1981-ben megjelenő jogszabályok lehetőséget teremtettek a kisvállalkozáshoz, még azok is, akik kedvet éreztek, féltek a kockázatvállalástól. Ez a mentalitás a mai napig tipikus maradt. Az emberek többsége a biztos munkahely mellett gémkázik. A biztonságra törekvés jelzi, hogy a vállalat gmk-k száma jóval meghaladja a gazdasági munkaközösségek arányát. És amíg az önálló gmk-ban 935-en, addig a vállalati-ban több mint 5. ezren dolgoznak Csongrád megyében. Ez az érem egyik oldala.

Az üzleti életben mindig kockázatot kell vállalni. Amit azonban néhány szerződéses vendéglátóhelyen bemutatnak, az enyhe túlzással egyenesen az örülléggel határos. Az alkuszok néha egymásra úgy rálicsálnak, hogy végül is, aki a boltot elnyeri, a biztos bukás lehetőségével húzza fel a redőnyöket. Vállalásaikban az irreális haszonhatárig mennek el, és a legjobb üzleti érzékkel megáldott személy sem tudja a beigért összeget produkálni. A megyei főügyesség tájékoztatásából tudom, hogy a szerződéses üzletek 10 százaléka ellen peres eljárást kezdeményeztek a felügyeleti szervek, mert azt az általánynem tudták fizetni, amit pedig maguk vállaltak. Mindjárt hozzátesszem, föltehetően nem daczból, hanem mert fizetésképtelenek, egyszerűen megbukott a bolt. Ezzel a megjegyzéssel nem szeretném azt az érzést kelteni, hogy a szerződéses üzletvezetők felelőtlenül kockáztatnak. Szűkebb pátriánkban több mint 400 vendéglő, bolt működik ebben a formában és ragyogóan prosperálnak. Életképességük mellett azt is bizonyították, hogy rendkívüli rugalmassággal olyan mértékig javítható a hatékonyság, ami a vállalatnál eddig elképzelhetetlen volt. Az ésszerű kockázatvállalás igénye mint mindenütt, például a kisiparosoknál is felvetődik, hiszen nagyon rövid időn belül sokan mondanak le jogosítványukról. Természetesen a haszon a legnagyobb mozgatóerő, de azzal tisztában kell lenni, hogy mindenkinek nem éri meg, ha elmegy taxisnak, teherautó-fuvarozónak, vagy akárminek.

Az új gazdálkodási formákat nálunk sokkal nagyobb érdeklődés kíséri, mint a környező megyékben. Talán ez a magas urbanizáltsági szinttel is összefügg. Ennek ellenére nem lehet állítani azt, hogy a kisvállalkozások egymást, vagy intézményeket, vállalatokat versenyre serkentenek. Pedig az egészséges verseny azt szolgálja, hogy az ipari termékeknek bővüljön a választék, a szolgáltatások mennyisége és minősége kifogástalanabb legyen, munkáskezek szabaduljanak fel és ott találjanak megélhetést, ahol a gazdaságnak a legnagyobb szüksége van rájuk. Csökkenjenek az árak, amennyire lehetséges. A gondolatmenetből következik, hogy jótékony hatással lenne, ha még jobban kihasználnák valamennyi vállalkozási formában a konjunkturális lehetőségeket.

A mikor a népgazdaság a tisztelt állampolgárt erre ösztönzi, egyúttal arra is felhívja a figyelmet, hogy saját egészségének mindenki maga az őre. Hiába figyelmeztet a szakszervezet, hogy a mellékfoglalkozás munkaideje nem haladhatja meg a főállás 50 százalékát, ha ezt az előírást sorozatosan és jelenszerűen megszegik. Végül is, az a legnagyobb kockázatvállalás, amikor egészségünket tesszük kockára.

Halász Miklós

A kambodzsai küldöttség látogatásai

A kambodzsai párt- és kormányküldöttség — amely Chan Synek, a Kambodzsai Népi Forradalmi Párt KB Politikai Bizottsága tagjának, a Kambodzsai Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének vezetésével hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik hazánkban — szombaton délelőtt a csillebérci vezetőképző és úttörőtáborba látogatott. A vendégeket — akiknek kíséretében volt Hetényi István pénzügyminiszter, Nagy Gábor külügyminiszter-helyettes, és Karsai Lajos, a Magyar Népköztársaság Phnom Penh-i nagykövete — Baller Károly, az úttörőváros vezetője köszöntötte, majd tájékoztatta a mintegy 137 hektáron elterülő, immár a 37. nyáron pajtásokat fogadó tábor történetéről, életéről.

Az illegális ifjúkommunisták egykori titkos találkozóhelyén létesült táborban nyaranta tizezernél több kisdidiákat látnak vendégül. Telen a kisközségekből tanyákról érkező kisdobosok tanítással egybekötött munkaprogramját szervezik meg. Ugyancsak a téli hónapokban rendszeresen megrendezik a felnőtt úttörővezetők képzését, felkészítését.

Külföldi kisdidiákok is rendszeresen vendégeskednek Csillebércen. Jelenleg 23 ország képviselőjében több mint 1300 pajtás lakóia, a gyermekvárosnak, amelyben két izben kambodzsai gyerekek is élthetnek néhány, elményekben gazdag hetet.

Chan Sy miniszterelnök érdeklődésére a táborvezető elmondta: az állandó dol-

gozókön kívül májustól augusztus végéig mintegy 8-900 pedagógus irányítja a Magyar Úttörők Szövetségének felügyelete alatt működő tábor munkáját, s a gyermekvárost anyagilag támogató Kommunista Ifjúsági Szövetség építőtáborra működik Csillebércen.

Délután Chan Sy és a küldöttség tagjai a Budai Várpalota nevezettségével ismerkedtek. A Magyar Nemzeti Galériában Csorba Géza főigazgató-helyettes ka-lauzolta a vendégeket. A Budapesti Történeli Múzeumban Székely György főigazgató a középkori Buda királyi várpalotájával és góttikus szobraival ismertette meg a vendégeket.

A Munkásmozgalmi Múzeum volt a látogatás következő állomása. A kambodzsai kormányfő Szikossy Ferenc főigazgató-helyettes segítségével követhette nyommon a magyar munkásmozgalm történetét 1919-től napjainkig bemutató tárlatot. Chan Sy érdeklődéssel tekintette meg az egykori mozgalmi életet felelevenítő fotókat, a munkásélet hétköznapijairól tudósító korabeli berendezési tárgyakat, öltözékeket, valamint azokat az archív felvételeket, amelyek a szocializmust építő Magyarország elmúlt évtizedeiben készültek.

A városnéző program végén a vendégek a Halászbástyáról gyönyörködttek Budapest panorámájában. (MTI)

Szovjet vendégek

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására Viktor Lobuszovval, az SZKP KB levelezési osztálya vezetőjének első helyettesével az élen július 23. és 28. között szovjet pártmunkásküldöttség tett látogatást hazánkban. A delegációt fogadta Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára. A szovjet vendégekkel megbeszélést folytatott Katona István, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB titkára, a KB irodájának vezetője, és Somogyi Imre, a Központi Ellenőrző Bizottság titkára, valamint Borbély Gábor, az MSZMP budapesti bizottságának titkára. A küldöttség, amely többek között ellátogatott Győr-Sopron megyébe, magyarországi tartózkodása során tanulmányozta az MSZMP tapasztalatait a közérdekű bejelentések, javaslatok, panaszok intézésében. (MTI)

Növekedett a termelés a textiliparban

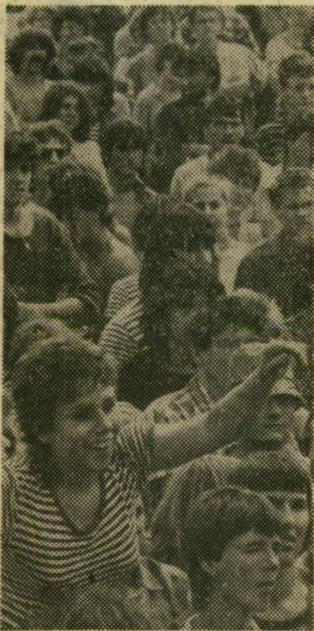
Az állami textil- és textilruházati ipar 1983 azonos időszakához képest folyó áron számítva 9,1 százalékkal növelte termelését az első félévben. A korábbinál jóval több harisnya, harisnyanadrág került az üzletekbe, 30 százalékkal többet készítettek, mint tavaly. Fokozták a selyem- és gyapjúszövetgyártást is, és mintegy 11 százalékkal több első-felső kööltarut adtak a hazai és a külföldi vevők részére. Egyedül a pamutszövet termelése csökkent, ebből a tavalyinál 3 százalékkal kevesebbet gyártottak.

Jelentősen — 16,5 százalékkal — emelkedett a konvertibilis elszámolású export. Ezen belül is kiemelkedik a textilipar, ahol a növekedés a tavalyi gyengébb első félévhez képest 40 százalék volt. Az ágazatban jelentősen nőtt a termelékenység is, amit bizonyít, hogy a többlettermelést kevesebb dolgozóval érték el.

A belföldi értékesítés a tervnek megfelelően alakult. Javult az alapanyag-ellátás, és a piaci értékesítés is fellendülőben van. Ez segítette az ütemesebb termelést

is. Gondot okozott viszont, hogy az export közvetlen ösztönzéséből adódóan a textilgyárak és a konfekcionáló vállalatok közötti belső kooperáció és a szerződéses fegyelem nem volt kielégítő.

Jelenleg — az egész ipart figyelembe véve — a textilruházati vállalatoknál a legáltalában megváltoztatására Központi intézkedés született ennek értelmében még az idén 4-5 százalékkal emelik az e vállalatoknál dolgozó szakmunkások, gyártmánytervezők, közvetlen termelésirányítók bérét. (MTI)



Karnevál

Tegnap, szombaton folytatódtak a Szegedi Ifjúsági Napok programjai. Délután igazi látványosságot ígért a karnevál, a békefelvonulás. (A tegnapi eseményekről lapunk 5. oldalán számolunk be.)

Nagy László felvételei

